

การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันใหม่ของไทยภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี

ดร.วิชัย เตชะวัฒนานันท์
กรรมการผู้จัดการ
บริษัท ซี.เอส.จี.จำกัด

การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทยภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี

I. ข้อตกลงการค้าเสรีของไทย

1. หลักและเหตุผลการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี
2. แนวคิดการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี
3. การเปิดตลาดสินค้า
4. กองทุนเพื่อการปรับตัวอันเนื่องมาจากผลกระทบการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี

II. ไข่ไก่ของไทยภายใต้กรอบการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี

III. กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทย

1. ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน
2. การวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันอุตสาหกรรมไข่ไก่ของไทย
3. สรุปปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทยเพื่อการส่งออก
4. ข้อเสนอการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทยเพื่อการส่งออก

การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทยภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี

IV. การค้าและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย

1. ภัยภัยเสี่ยงหรืออุปสรรค
2. ข้อเสนอแนะ

I ข้อตกลงการค้าเสรีของไทย

1. หลักและเหตุผลการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี

- 1.1 การเปิดการค้าเสรีต้องค่อยเป็นค่อยไป : มีเวลาปรับตัว และมีมาตรการคุ้มกันเพื่อไม่ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการเดือดร้อน
- 1.2 มาตรการปรับตัวรองรับ : กองทุนให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมและบริการที่ได้รับผลกระทบ
- 1.3 กระตุ้น : ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ให้ทราบถึงโอกาสและเข้ามาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ สำหรับผู้ที่เสียประโยชน์ต้องมีการปรับโครงสร้าง การผลิตและการตลาด เพื่อสร้างความสามารถให้เกษตรกรและผู้ประกอบการมีการพัฒนาและสามารถพึ่งตนเองได้
- 1.4 เจรจาเชิงรุก : ทำที่ต้องชัดเจน มีความรู้ความเข้าใจและรอบคอบ ตลอดจนโปร่งใสและเป็นธรรม

I ข้อตกลงการค้าเสรีของไทย

2. แนวคิดการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี

- 2.1 ความผันแปรของโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม หรือที่เรียกกันว่ากระแสโลกาภิวัตน์และมีแนวโน้มไปสู่การเปิดการค้าเสรีมากขึ้น จะมากระทบประเทศไทยอย่างแน่นอนและยากที่จะหลีกเลี่ยง
- 2.2 ประเทศไทยต้องพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศกว่า 60% ของรายได้ของประเทศ
แนวนโยบายหรือแนวคิดการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี จึงเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกเพื่อ
  - 2.2.1 ลดอุปสรรคทางการค้า อาทิเช่น กำแพงภาษี โควต้า และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เป็นต้น
  - 2.2.2 เพิ่มโอกาสในการส่งออก
  - 2.2.3 ขยายการค้า การลงทุน และการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ
  - 2.2.4 เปิดประตูการค้าไปตลาดเป้าหมาย
  - 2.2.5 นำเข้าวัตถุดิบที่มีคุณภาพและราคาถูก
  - 2.2.6 ย้ายฐานการผลิตไปตลาดที่มีประสิทธิภาพการผลิตที่สูงกว่า และ/หรือต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า

I ข้อตกลงการค้าเสรีของไทย

2.3 หากประเทศไทยไม่ทำข้อตกลงการค้าเสรีก็อาจสูญเสียตลาด เนื่องจากประเทศอื่นๆ ได้มีการทำข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างกันไปแล้ว : ยิ่งช้า จะยิ่งเสียเปรียบ

3. การเปิดตลาดสินค้า

3.1 การลดภาษี

- 3.1.1 กลุ่มที่ 1 (U-unilateral) หมายถึง สินค้าที่สามารถลดภาษีให้แก่ประเทศคู่ค้าแบบ “ลดฝ่ายเดียว” หรือนำไป “แลก” กับการลดภาษีสินค้าอื่นได้ทันที
- 3.1.2 กลุ่มที่ 2 (R-reciprocal) หมายถึง สินค้าที่สามารถลดภาษีให้แก่ประเทศคู่ค้าแบบ “ต่างตอบแทน” ได้ทันที โดยสินค้าในกลุ่มนี้จะพิจารณาจัดอยู่ในกลุ่มที่ลดภาษีเหลือร้อยละ 0
- 3.1.3 กลุ่มที่ 3 (N-normal) หมายถึง สินค้าที่จะลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ภายใต้กรอบการลดภาษีปกติ

I ข้อตกลงการค้าเสรีของไทย

3.1.4 กลุ่มที่ 4 (S-sensitive) หมายถึง สินค้าอ่อนไหว และจะยังขอให้มีการคุ้มครองอยู่อีกสักระยะหนึ่ง

3.1.5 กลุ่มที่ 5 (X-other) หมายถึง อื่นๆ (ระบุรายละเอียด)

3.2 กฎแหล่งกำเนิดสินค้า

3.2.1 ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ 100% (Wholly-Obtained Product)

3.2.2 ใช้วัตถุดิบภายในประเทศไม่น้อยกว่า 40% (Regional Value Content $\geq$ 40%)

3.2.3 สินค้าที่มีกฎถิ่นกำเนิดเฉพาะแต่ละสินค้า (Product Specific Rules : PSRs)

3.3 มาตรการสุขอนามัยพืชและสัตว์ (Sanitary and Phytosanitary Measures and Food Standards : SPS) เช่น ออสเตรเลียพิจารณาตรวจวิเคราะห์ความเสี่ยง (Import Risk Analysis : IRA) กับสินค้าไทย

3.4 มาตรการด้านมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม (Industrial Technical Barriers to Trade : TBT) เช่น การพิจารณาจัดทำความตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Agreements : MRAs)

I ข้อตกลงการค้าเสรีของไทย

4. กองทุนเพื่อการปรับตัวอันเนื่องมาจากผลกระทบการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี
  - 4.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพของสาขาการผลิตหรืออาชีพต่างๆ ที่มีการเปิดการค้าเสรีให้สามารถแข่งขันกับประเทศคู่ค้า
  - 4.2 หลักคิด
    - 4.2.1 ใครจะเป็นผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ อาทิเช่น ผู้ประกอบการ เกษตรกร หรือแรงงาน
    - 4.2.2 รูปแบบของความช่วยเหลือ
    - 4.2.3 ความช่วยเหลือนานเท่าใด
    - 4.2.4 วิธีการพิสูจน์ความเสียหาย
  - 4.3 แหล่งที่มากองทุน : ภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้การสนับสนุนจากเอกชนจะต้องไม่ได้รับความเดือดร้อน

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันใหม่ของไทย

1. ทฤษฎีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Theory of Competitive Advantage: Michael E. Porter's Diamond Model)

1.1 แนวความคิด

บริษัท และ/หรืออุตสาหกรรมจะประสบความสำเร็จในธุรกิจระหว่างประเทศ หรือมีความสามารถในการแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลกได้ก็ต่อเมื่อข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของบริษัท และ/หรืออุตสาหกรรมนั้น ต้องสอดคล้องและส่งเสริมกับข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศ และในทางตรงข้าม ถ้าข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันของบริษัท และ/หรืออุตสาหกรรมนั้น ไม่สอดคล้องและส่งเสริมกับข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันระหว่างประเทศ บริษัท และ/หรืออุตสาหกรรมจะไม่ประสบความสำเร็จในธุรกิจระหว่างประเทศ หรือสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไว้ก่อนของไทย

1.2 ตัวชี้วัดที่เป็นบ่อเกิดแห่งความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Determinants of Competitive Advantage)

1.2.1 สภาวะปัจจัยการผลิตในประเทศ (Factor/Input Conditions)

1.2.2 สภาวะอุปสงค์ในประเทศ (Demand Conditions)

1.2.3 อุตสาหกรรมสนับสนุนและเกี่ยวเนื่องในประเทศ (Supporting and Related Industries)

1.2.4 กลยุทธ์ โครงสร้าง และสภาพการแข่งขันในประเทศ (Strategy, Structure and Rivalry)

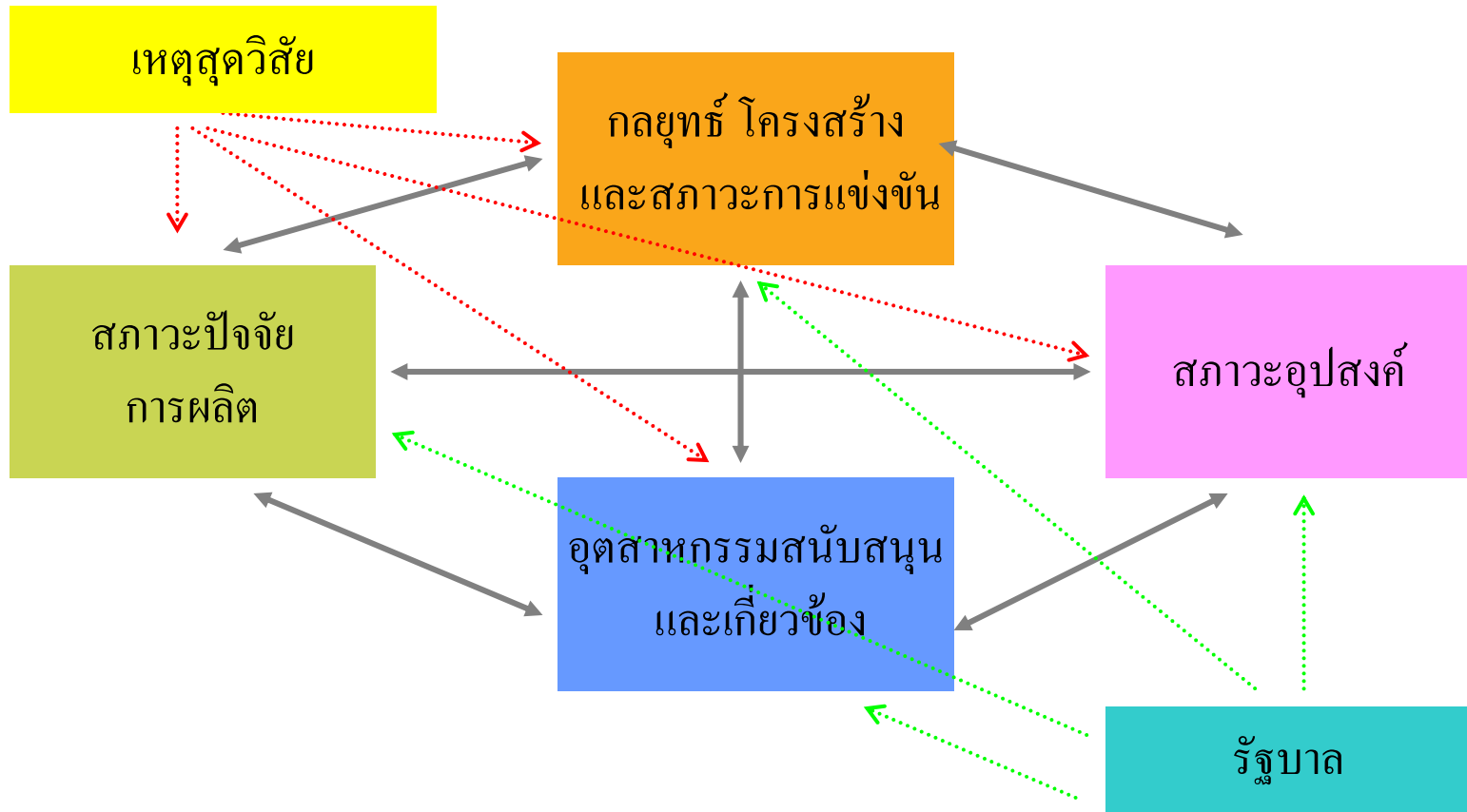
Michael E. Porter ยังได้เพิ่มตัวแปรที่สำคัญอีก 2 ตัว ที่มีบทบาทต่อการกำหนดความได้เปรียบเชิงแข่งขัน

1.2.5 เหตุสุดวิสัย (Force Majeure, Act of God)

1.2.6 รัฐบาล (Government)

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของไทย

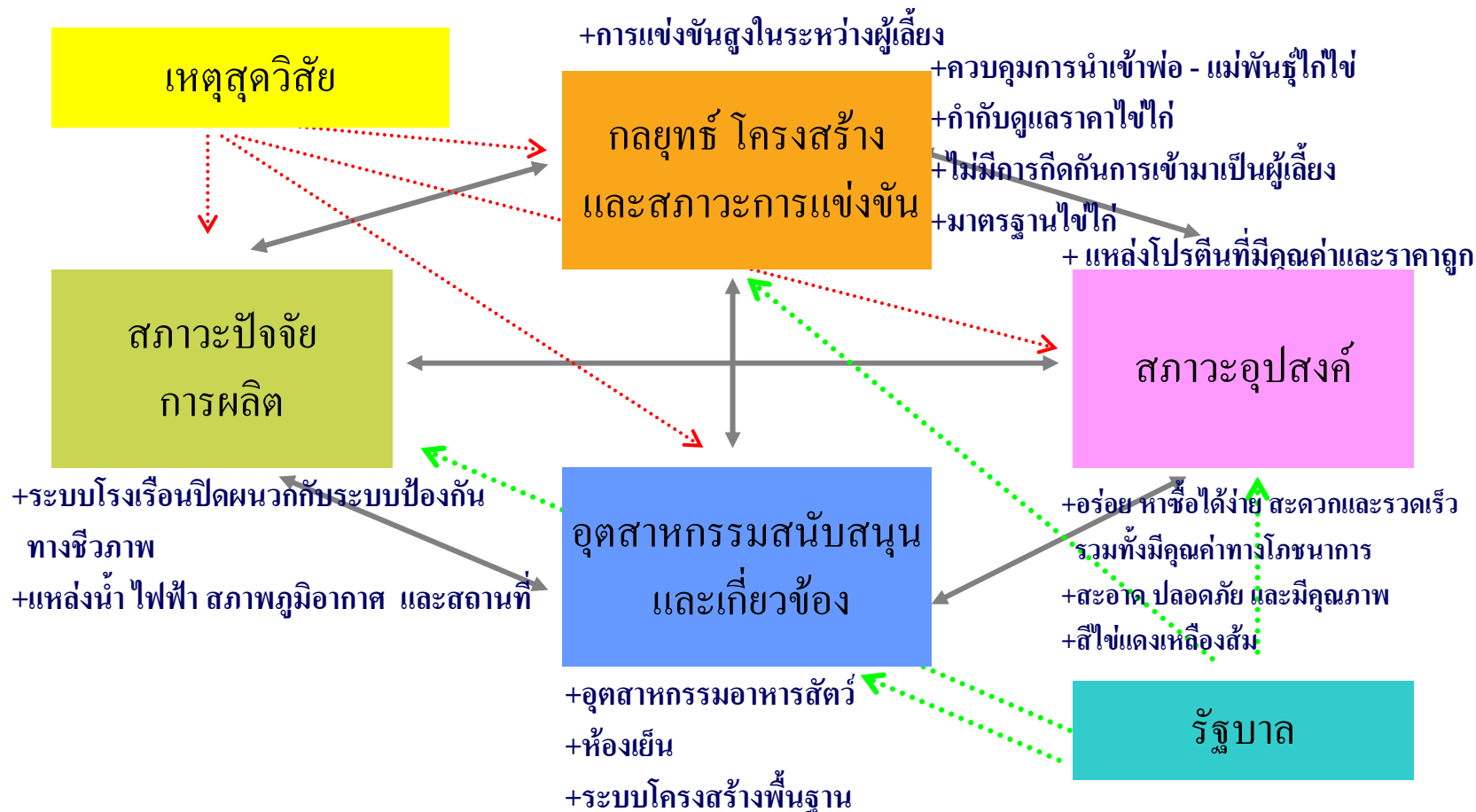
ระบบเพชร (Diamond Model)

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไก่ไข่ของไทย

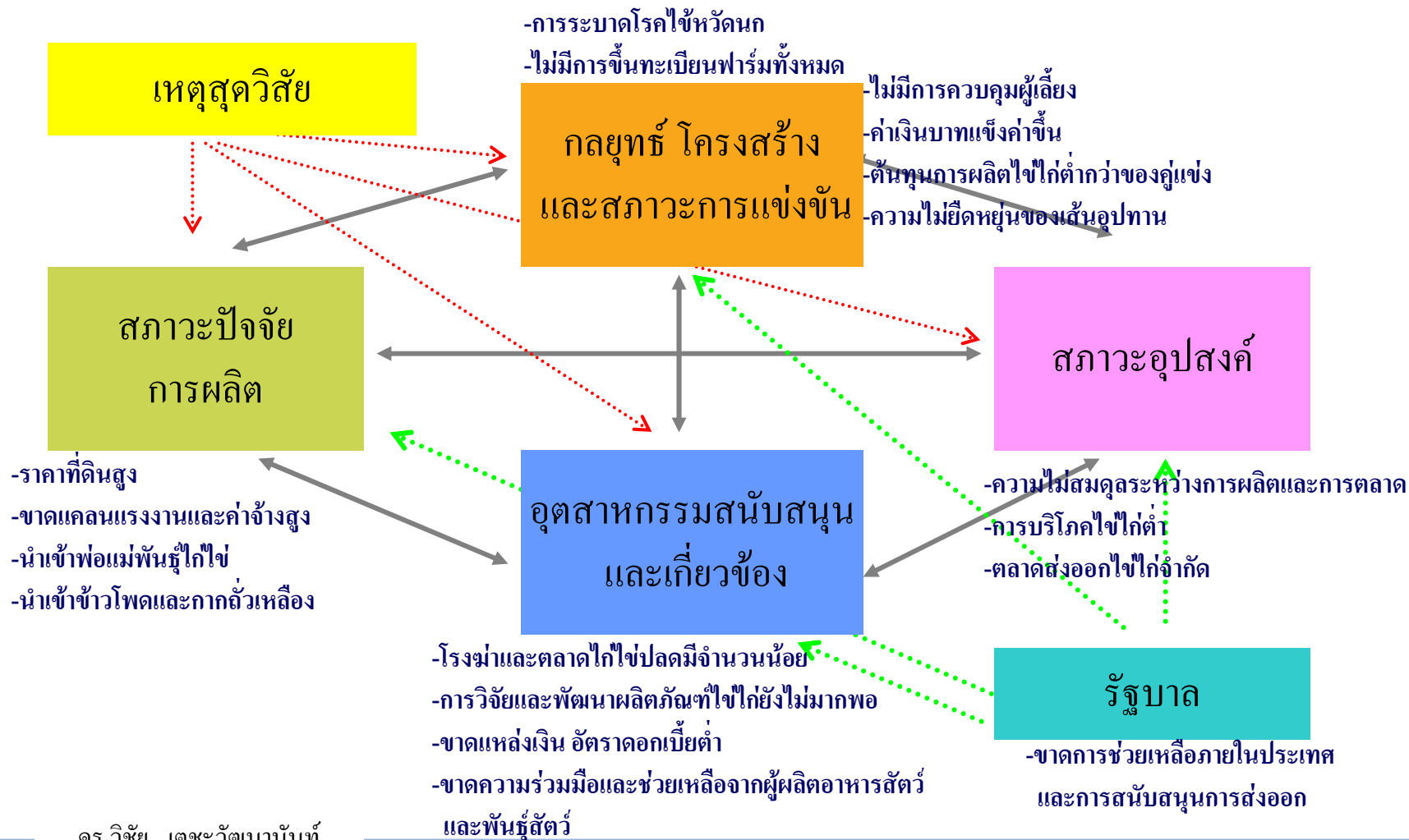
2. การวิเคราะห์ความได้เปรียบเชิงแข่งขันอุตสาหกรรมไก่ไข่ของไทย

Diamond Model: Factors Supportive to Competitiveness for Thailand's Chicken Egg Industry

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทย

Diamond Model: Factors **Obstructive to Competitiveness** for Thailand's Chicken Egg Industry

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทย

3. สรุปปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทยเพื่อการส่งออก

ปัจจัยสนับสนุน

1. ระบบโรงเรือนปิดผนวกกับระบบการป้องกันทางชีวภาพ
คุณภาพพันธุ์สัตว์ คุณภาพอาหารสัตว์ และระบบการจัดการ
ที่ดี
2. สะอาด สด ไม่บูบ ไม่ราว ไม่แตก ไข่แดงมีสีส้มเข้ม
และมีน้ำหนัก
3. การส่งออกต่อเนื่อง
4. มาตรฐานไข่ไก่
5. กลยุทธ์ทางด้านราคา

อุปสรรค

1. นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ ข้าวโพด และกากถั่วเหลือง
2. การระบาดของโรคไข้หวัดนก
3. ตลาดส่งออกจำกัด
4. ราคาที่ดินแพง ค่าแรงสูง อัตราดอกเบี้ยสูง และค่าใช้จ่าย
ส่งออกสูง
5. เงินบาทแข็งค่าขึ้น

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทย

3. สรุปปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทยเพื่อการส่งออก

ปัจจัยสนับสนุน	อุปสรรค
	6. ไม่มีการช่วยเหลือภายในประเทศและการสนับสนุนการส่งออก
	7. ไม่มีการขึ้นทะเบียนฟาร์ม และเป็นฟาร์มมาตรฐานทั้งหมด
	8. ไม่มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับ
	9. การกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศผู้นำเข้ามากขึ้น
	10. ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ของกลุ่มแข่งต่ำกว่า

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไก่ไข่ของไทย

4. ข้อเสนอการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันไก่ไข่ของไทยเพื่อการส่งออก

การผลิต	แนวทาง
ภาคเอกชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการฟาร์มทั้งระบบ – เครื่องมืออุปกรณ์ บุคลากร ระบบโรงเรือนปิดผนวกระบบการป้องกันทางชีวภาพ พัฒนาคุณภาพอาหารสัตว์ การเลี้ยง และวัคซีนอย่างเพียงพอและถูกต้อง 2. เทคโนโลยี – ประสิทธิภาพการผลิต และประสิทธิภาพด้านต้นทุน
ภาครัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. วัตถุดิบอาหารสัตว์ – ลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์เพื่อการผลิตไข่ไก่ส่งออก 2. อัตราดอกเบี้ย – จัดหาแหล่งเงินทุนอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อการผลิตไข่ไก่ส่งออก 3. ราคาอาหารสัตว์ – กำกับ ดูแลราคาอาหารสัตว์

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไก่ไข่ของไทย

การผลิต

ภาคเอกชนและภาครัฐบาล

แนวทาง

1. พัฒนาพันธุ์สัตว์ – ร่วมมือกันวิจัยและพัฒนาพันธุ์ไก่ไข่ เพื่อทดแทนการนำเข้า
2. พัฒนาวัตถุดิบอาหารสัตว์ – ร่วมมือกันวิจัยและพัฒนาการใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ชนิดอื่นๆ เพื่อทดแทนการนำเข้าข้าวโพดและกากถั่วเหลือง

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทย

การส่งออก

ภาคเอกชน

ภาครัฐบาล

แนวทาง

1. พัฒนากลยุทธ์การแข่งขัน – ค้นหาและพัฒนาข้อได้เปรียบและจุดแข็ง เช่น การใช้เทคนิค Unique Selling Proposition
  2. ไข่ไก่แพคแบรนด์ - สร้างความแตกต่าง
  3. ไข่ไก่ผสมอาหารเสริม - สร้างความแตกต่าง
  4. งานแสดงสินค้า – เปิดตลาดใหม่
  5. ระบบตรวจสอบย้อนกลับ – สร้างความแตกต่าง
-
1. ค่าระวางเรือ - ช่วยเจรจากับบริษัทเรือ
  2. ค่าเช่าห้องเย็น - ช่วยเจรจากับเจ้าของห้องเย็น
  3. สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ - เพื่อแนะนำส่งเสริมไข่ไก่ของไทย

III กรณีศึกษา : การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันไข่ไก่ของไทย

การส่งออก	แนวทาง
ภาครัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> 4. จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศที่ประเทศไทยไม่มีสำนักงานฯ – เพื่อรวบรวมข้อมูลการตลาดให้เอกชนใช้ในการเจรจาติดต่อการค้า 5. แต่งตั้งตัวแทนการค้าในต่างประเทศที่ประเทศไทยไม่มีสำนักงานฯ – เพื่อแนะนำและส่งเสริมไข่ไก่ของไทย 6. จัดคณะผู้แทนการค้า – เยี่ยมประเทศที่มีการนำเข้าไข่ไก่
ภาคเอกชนและภาครัฐบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาหารปลอดภัย – ออกใบรับรองปลอดโรค โดยกรมปศุสัตว์ 2. การค้าต่างตอบแทน – แลกอาหารและไข่ไก่กับสินค้าอื่นๆ ระหว่างกัน

IV การค้าและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย

ปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
<p>1. ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น</p>	<p>1. การใช้เครื่องจักรใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (Production Efficiency) และเพิ่มประสิทธิผลด้านต้นทุน (Cost Effectiveness)</p>
<p>2. ราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น</p>	<p>2. ใช้พลังงานทดแทนและพัฒนาระบบโลจิสติก</p>
<p>3. มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการปกป้องอุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศ</p>	<p>3. ปรับระบบการเลี้ยงและการผลิตให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของประเทศคู่ค้าและความต้องการของตลาด ตลอดจนการมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับ</p>

IV การค้าและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ของไทย

ปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
4. มาตรการภาษีเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการปกป้องอุตสาหกรรมการผลิต ภายในประเทศ	4. คิดค้นนวัตกรรมใหม่ เช่น การสร้างแบรนด์ และการสร้างความแตกต่างในตัวสินค้า
5. โรคระบาดเพิ่มขึ้น ทำให้สินค้าบางกลุ่มส่งออกไม่ได้และตลาด ลดลง	5. ปรับระบบการเลี้ยงให้เข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน การมีมาตรการอาหารปลอดภัยและการสร้าง มาตรฐานสินค้า
6. เงินบาทแข็งค่าขึ้น ทำให้รายได้จากการส่งออกลดลง	6. ทุกครั้งที่มีการตกลงซื้อ และ/หรือขายสินค้า จะต้องตกลงขาย และ/หรือซื้ออัตราแลกเปลี่ยน กับธนาคาร

ขอบคุณ